

הפורחת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום רביעי ה' אב תשפ"א | דף היומי בבלי: סוכה ז | דף הכולל: יומא סו.
דף היומי בהלכה: מאמצע סעיף א' הגה "ומיהו" עד סעיף ג'.
מוסר: שם עולם - וכן אבותינו במצרים' עד 'וכן מי שראה'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: פרק יא 'והנה דברתי עד הנה' עד 'הקנאה גם היא'

להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirshu@dirshu.co.il

שלא ישאלו אתכם בעוד חדשיים 'איפה הייתם?' | מדוע סירב מרן הגראי"ל זצ"ל לומר 'שלום' לפרופסור הנכבד? | התשלום השלישי על המזגן נשלח אלינו בתוך רכב מרצדס מפואר... | 2189

על דא ועל הא

"ולכן חשוב לקבוע בכל יום זמן ללימוד המוסר אפילו כמה דקות, שזה משפיע על כל ההנהגה, ומביא לחיים טובים ומאושרים כידוע"

לקראת 'בין הזמנים' - מכתבם של מרנן גדולי ישראל, מרן שר התורה ומרן ראש הישיבה שליט"א

עוד מציינים במכתב, שגם הטיולים עצמם יהיו בצורה של קידוש שם שמיים, ולא חלילה להיפך, שהדרך להגיע לכך היא רק ע"י לימוד קטע מוסר יומיומי: "ומאחר שבימים אלו לא כל הזמן נמצאים בסביבה של תורה, ראוי לכל אחד לשים לב ולהיזהר בהנהגתו, שיהא בה קידוש שם שמיים, ויאמרו עליו הבריות 'ראו פלוני שלמד תורה, כמה נאים דרכיו, כמה מתוקנים מעשיו', כדאיתא ביומא פ"ו ע"א, ולכן חשוב לקבוע בכל יום זמן ללימוד המוסר, אפילו כמה דקות, שזה משפיע על כל ההנהגה, ומביא לחיים טובים ומאושרים כידוע". ויהי רצון שיקויים בנו "וקווי ה' יחליפו כח", ונזכה לשוב להיכלי התורה ברוגע, בבריאות ובכוחות מחודשים.

המכתב כפי שפורסם:

"לאחי ורעי בני התורה היקרים, שלום ורוב ברכה, בהתקרב ימי בין הזמנים עלינו לזכור מה שאמרו חז"ל (אבות ג, ה): 'כל המקבל עליו עול תורה מעבירין ממנו עול מלכות ועול דרך ארץ', והנה המצב הוא שזקוקים אנו להרבות זכויות, באשר סכנה גדולה מרחפת על קיום יסודות התורה הקדושה בארץ הקודש, ובלי זכות התורה מי יודע מה יהיה, וכשיש פחות עוסקים בתורה חסרה הזכות לכל עם

לקראת ימי בין הזמנים, מפורסם הבוקר מכתב חיזוק ממרנן ורבנן גדולי ישראל שליט"א, בו הם קוראים לא להפסיק ללמוד גם בימי החופשה.

במכתבם קוראים גדולי ישראל, שעקב המצב הקשה, בו "סכנה גדולה מרחפת על קיום יסודות התורה הקדושה בארץ הקודש... הדרך היחידה להעביר את הגזירות היא רק על ידי קבלת עול תורה ברציפות!".

אשר על כן, יקפיד וישתדל כל אחד "לסדר לעצמו סדרי לימוד, בזמנים קבועים, במקום קבוע, וללמוד דבר קבוע, וכדאי שלכל הפחות בחלק מהיום יהא הלימוד בחברותא, ועל ידי זה להמשיך הדבקות בתורה גם בימי בין הזמנים".

גם לגבי יציאות וטיולים בימי בין הזמנים, מתייחסים הרבנים שליט"א במכתבם, ומציינים כי "יש להיזהר מאוד שלא לצאת לטיולים, מלבד במסגרת הישיבה או המשפחה, כי יש בזה סכנה לגוף ולנפש, וכבר היו הרבה אסונות מחמת הטיולים רח"ל". והגם שיש צורך במנוחה והחלפת כוחות, אך זה ייעשה "לא בפריקת עול תורה, כי זה דבר חמור מאוד".

ישראל, והדרך היחידה להעביר את הגזירות היא רק על ידי קבלת עול תורה ברציפות, ובלי שום הפסקות גם בבין הזמנים..

"לכן כל אחד יראה לסדר לעצמו סדרי לימוד, בזמנים קבועים, במקום קבוע, וללמוד דבר קבוע, וכדאי שלכל הפחות בחלק מהיום יהא הלימוד בחברותא, ועל ידי זה להמשיך הדבקות בתורה גם בימי בין הזמנים.

"ויש להיזהר מאוד שלא לצאת לטיולים, מלבד במסגרת הישיבה או המשפחה, כי יש בזה סכנה לגוף ולנפש, וכבר היו

הרבה אסונות מחמת הטיולים רח"ל, ואמנם יש צורך במנוחה, אך לא בפריקת עול תורה, כי זה דבר חמור מאוד.

"ומאחר שבימים אלו לא כל הזמן נמצאים בסביבה של תורה, ראוי לכל אחד לשים לב ולהיזהר בהנהגתו שיהא בה קידוש שם שמים, ויאמרו עליו הבריות 'ראו פלוני שלמד תורה, כמה נאים דרכיו, כמה מתוקנים מעשיו', כדאיתא ביומא פ"ו ע"א, ולכן חשוב לקבוע בכל יום זמן ללימוד המוסר אפילו כמה דקות, שזה משפיע על כל ההנהגה, ומביא לחיים טובים ומאושרים כידוע".

הסיפור היומי

בבואה הביתה סיפרה לי אשתי על ה'טיפ' הנדיב שקיבלה. להפתעתה, ידעתי מיד לנחש שהסכום הוא 2,000 שקלים, ואפילו ידעתי לומר לה שלבני הזוג יש רכב מרצדס מפואר... מניין לך?! - היא נדהמה

לצ'קים של אמונה יש תמיד כיסוי

בגלוי רק על חסדי שמים, ורואים את זה כל שעה. האם העסקה תצא אל הפועל, או שאחרי שרצה עם הלקוחות בכל העיר ועלו וטיפסו 'מיליון' מדרגות, ואחרי שהם כמעט חתמו - מישהו התחרט בסוף... האם אחרי המוני שיחות טלפון, הצעות, בירורים ודיבורים אל תוך הלילה ייסגר השידוך, או שברגע האחרון מישהו ילחש אל אוזנו של המועמד או הוריו איזו פיסת רכילות חמודה וכל השידוך ירד לטמיון כאילו לא נולד, וכמובן עמו התשלום שאותו קיוותה השדכנית לקבל. בעבודה שלי המשכורת קבועה, והדבר הכי מפחיד שיכול לקרות זה שיפטרו אותי, אבל אני לא רואה שום סיבה לכך, אם כי זו אינה סיבה שלא להתפלל שהכל יהיה בסדר. אבל בעבודה של אשתי ממש צריכים להתפלל על הפרנסה בכל שניה ושניה, שזה, כך למדנו על בשרנו, חיבור תמידי לבורא עולם וגם הרבה פרקים בהשגחה פרטית ממש. אז נכון, כשיש עסקה יש כסף ובסכומים נאים. אולם לפעמים יש חודשי יובש שחונים במיוחד, בהם אנחנו ממש מרגישים איך ההתנהלות הכספית שלנו מאורגנת מלמעלה.

אז כאמור, נתנו צ'קים למזגן בעד החודשים השחונים הללו, בהם ברוך ה' היה לחם לאכול ובלי שום אפשרות להוצאות חריגות. אבל היינו צריכים להתחיל לחפש מאיפה לשלם את הקניה היקרה הזו. כבר באותו יום שבו היה צריך לצאת הסכום הראשון של המזגן, כלומר למחרת היום שבו החלו הרוחות החדשות והקרירות לנשב בביתנו, התקבלה בתיבת הדואר שלנו מעטפה פשוטה ששם השולח לא היה רשום עליה ממש בבירור, אבל הוא התברר לנו כשפתחנו אותה.

"לפני כחמש שנים", היה כתוב שם, "עשיתם לנו שידוך ולא יכולנו לשלם לכם בלב רחב, אולם אנחנו החלטנו כי כשנוכל וכשירחיב - נשלם את החסר. ברוך ה' שהגענו לכך. מצורף בזה צ'ק על סך אלפיים שקל".

זה סיפור שקורה כמעט בכל שנה. מישהו שעושים לו שידוך

לפני חודשיים, בתחילת הקיץ, שהיה כבר בתחילתו לווט וקיצוני, שבק המזגן בביתנו חיים. אנחנו משפחה ברוכת ילדים בתוך סאונה ביתית רותחת, בחום של שלושים וחמש מעלות, בעיר דרומית, חמה ומהבילה. היינו זקוקים בדחיפות למזגן חדש. הבעיה היתה איך לשלם אותו. מדובר בהוצאה גדולה לבית גדול, ומאיך אי אפשר היה לדחות את ההוצאה הגדולה הזו, כי פשוט היה בלתי אפשרי לחיות בבית.

אשתי היתה אז עם גבס, והתענתה כפליים. גבס כשלעצמו הוא לא משהו כ"כ נורא, אבל דבר שבהחלט לא מקל על החיים. כל מי שסחב פעם גבס על רגלו מבין את הכובד שעמו התמודדה, את הרגשת הדביקות והגרד המעצבן שמתגבר כאשר חם. תוסיפו על כך את עבודתה מחוץ לבית ותבינו שכשהיא חוזרת - חייב להיות מזגן, אחרת, כמו שהיא מגדירה: 'איך לילדים אמא'.

אז הזמנו מזגן חדש וגם פרסנו יפה בצ'קים שלא ידענו מנין נכסה אותם. אני שכיר, ועובד בחברה שמחלצת רכבים ברחבי הארץ, המשכורת שלי קבועה וידועה ולא ממש גבוהה. מי שמאזן את המצב הכלכלי בבית זו אשתי, שלקחה על עצמה שתי עבודות עצמאיות, ששתיהן עוסקות בסוג של תיווך. במשרה אחת היא מתווכת מקום מגורים, במשרה השניה מתווכת בין הזוגות שצריכים אחר כך דירה, קרי: שדכנית. למעשה מדובר בשני מקצועות שעל הנייר מפרנסים היטב ומכניסים סכומים יפים, אלא שכל מי שמכיר יודע שמדובר בעבודות שאין להן שום קביעות ושום הבטחה.

איך אני רגיל להגדיר את זה לאחי שעובד במשרד החינוך? - כל יהודי זקוק לתפילה על הפרנסה, אבל יהודי שעובד במשרד החינוך מרגיש כאילו משכורתו בטוחה ומסודרת, הוא יכול לצפות את ההכנסה של אותה שנה ואפילו את קופות הגמל, הנקודות והפנסיה... הרי אף אחד לא חושב שהממשלה לא תכניס משכורת לעובדי המשרדים שלה. אבל עבודה כמו של אשתי מחייבת להסתמך ממש

כמעט מתעלף לשמע הסכום הנדרש כתשלום, ולמרות שאשתי לא לוקחת יותר משום שדכן אחר, אנחנו תמיד מוותרים, כי הקפדה של שדכן, אמר מי שאמר, חמורה אולי יותר מהקפדה של יהודי רגיל וממש אינה כדאית, ועל כן מראש אנחנו מוותרים, ומוסיפים "וכשתוכל נשמח לקבל ממך ד"ש"... אפשר לומר שלא קיבלנו הרבה ד"שים כאלו במשך השנים, אבל כן, יש כאלו, והם תמיד מגיעים בתזמון מעורר השראה, ותודה לבורא עולם, כי אנחנו תמיד רואים איך הכסף שמור לנו לזמנים שממש צריכים אותו דחוף.

מיד הפקדנו את הכסף והיה לנו כבר את התשלום הראשון, ואפילו טיפת עודף עבור תשלום חשבון החשמל השמן של הקיץ. בחודש אחריו היה צריך לצאת עוד צ'ק. הקיץ כבר הלך והגיע אל שיאו, עוד היינו זקוקים למזגן רוב שעות היממה, ובירכנו על ההחלטה לקנות אותו, לא היינו יכולים לנשום בלעדיו. אך מהצד השני... הצ'קים יצאו כמתוכנן ושוב גילינו שיש באותו חודש עודף הוצאות על ההכנסות, וכי יש צורך בתוספת מכובדת.

ואז הגיע עוד צ'ק בדואר ומכתב חמוד המלווה אליו. הוא סיפר כי מדובר בשידוך שאשתי עמלה עליו רבות ולא יצא אל הפועל. כעת, שנתיים אחר כך, מישהו אחר העלה אותו, עמל עליו ואף סגר אותו. הזוג המאושר שילם כבר דמי שדכנות מלאים, אך החליט שהוא חייב לשלם עבור העמל ההוא, אפילו שאשתי לא זכתה לסגור את השידוך. אז "מצורף צ'ק ותודה רבה. שתזכו לעשות הרבה שמחות". אמרנו 'אמן' בכוונה רבה ושמחנו מאד בצ'ק, שהוכיח לנו בפעם המאה שמזונותיו של אדם קצובים, ושל מי שיש לו עבודה עצמאית - יותר מכולם.

אבל הצ'ק השלישי, האחרון שיצא עד עכשיו, ריגש אותנו עד דמעות, והוכיח כי אם כתוב לך בשמים לקבל - לא יעזור לך כלום, כמו שגם, כמובן, אם כתוב שלא מגיע - אז לא יגיע... כי אתם יודעים, כולנו חיים בידיעה שבראש השנה הקב"ה קוצב את מזונותינו, ועלינו רק מוטלת ההשתדלות. אבל לראות בעינינו ולזכות לחוות את זה בצורה כל כך חזקה - זה מעבר לפרנסה, זה בדיוק להרגיש את המשל, איך הקב"ה נושא אותנו על כפיו ולכן אנחנו רואים רק זוג רגליים אחד מוטבע בחול.

כמו שסיפרתי, אני עובד בחברה לחילוץ רכבים, ובמסגרת תפקידי 'מטייל' בכל הארץ ומוזעק לאן שצריך. השבוע נקראתי לפרבר צפוני עשיר במיוחד, ובהגיעי אני רואה רכב מפואר, ואדם עשיר שזקוק לעזרה. אני בא בשביל לחלץ, אבל הוא מסביר לי שהוא לא זקוק לחילוץ אבל כן לתיקון: "יש לי תקר בגלגל".

הסברתי לו את הידוע מראש כי אנו עוסקים בחילוץ וגרירה ולא בתיקון פנצ'רים, אך הוא מתעקש שיש לו פנצ'ר בגלגל, ומה שהוא זקוק זה למישהו שיודע להחליף את הפנימיית או לעשות משהו אחר שיסיע אותו מחדש, ולא לגרירה.

לאחר דין ודברים, ולאחר שביקש והתחנן לעזרה, נכנעתי. אמרתי לו שאני יכול לעזור לו אישית, לא במסגרת העבודה, שבה כאמור אני לא מתקן רכבים אלא מסלק אותם מהשטח. עיניו אורו, וכך, בניגוד לתוכניות הפשלתי שרוולים והחלפתי לו את הגלגל המפונצ'ר. בסיימי, הוא הודה לי מאד וביקש להעניק לי צ'ק של אלפיים שקל.

סירבתי. הוא ניסה לשכנע אותי, אך הבהרתי לו שאיני מעוניין למכור את המצוה של סיוע לזולת עבור כסף, והצעתי לו שיתן את הכסף לנצרך כראות עיניו. לכך הוא הסכים. קיפל את הצ'ק, נפרדנו בלחיצת ידיים והאדון יצא מהמקום בחריקת גלגלים ונסע.

מבחינתי זה היה הרגע לשכוח אותו, אבל מסתבר שממש לא. באותו בוקר היתה לאשתי פגישת עבודה עם לקוחה שהתעניינה בדירות להשקעה באזורינו. אשתי לא בדיוק ידעה מה הלקוחה מחפשת, אבל היו לה כמה דרישות. היו צריכות להיות לדירה אופציות, והיא לא התכוונה להרחבה אלא למה אפשר לעשות עם הדירה בפנים - האם אפשר לשבור קירות, האם כיווני האוויר נוחים, האם אפשר להשביח את הנכס וכדומה. היא הסתובבה עם אשתי לא מעט, ועד כה לא סגרו על שום עסקה.

באותו בוקר שהחלפתי את הגלגל לאותו אדון, אשתי כבר לא היתה ממש בטוחה שאותה אשה רצינית, והחשק לעמול בשבילה לא ממש היה במיטבו. החום באותו בוקר היה גדול ומעיק כדי להכביד על טיפוס במדרגות בבניינים נטולי מעלית, ואשתי, כאמור, עוד היתה עם הגבס שלה, ככה שהעליה במדרגות היתה מעייפת פי מליון.

אשתי לא התלוננה, אבל הלקוחה העשירה התפלאה למה היא עובדת במצב כזה, ואשתי הסבירה לה שאין לה ברירה, שכן יש לה משפחה לפרנס, ולמרות ששניהם, היא ובעלה עובדים, הם בקושי גומרים את החודש.

העשירה שמעה, ולקראת תום הסיור שלהן, בלי שמצאו משהו מתאים, היא אמרה לאשתי, שלמרות שלא סגרו עסקה היא רוצה לשלם לה מעין טיפ על השעות והטרחה, והגישה לה צ'ק ע"ס 2,000 שקלים.

אשתי הרימה גבה: מה פתאום כזה סכום, ועוד בתור טיפ ולא כמקדמה על התשלום? אך האשה שכנעה אותה: "מה אכפת לך איזה סכום אני נותנת טיפ? זכותי להחליט אם הטיפ יהיה עשרים שקלים או אלפיים שקלים?" וכיון שאשתי בהחלט עבדה למען הכסף הזה, גם אם לא סגרה עסקה, וכיוון שהתשלום עבור המזגן ריחף באוויר והעיק, היא נענתה וניאותה לקחת את הטיפ.

בבואה הביתה סיפרה לי אשתי את סיפור הטיפ הנדיב, ואני... ניחשתי מיד שהסכום הוא אלפיים שקלים. וגם ידעתי שלזוג יש רכב מרצדס מפואר...

מניין לך?! - תהתה אשתי, שיודעת שאני מעולם לא עסקתי בלחשים וניחושים.

או אז סיפרתי לה את החלק הראשון של הסיפור שאירע איתי. הצ'ק של האלפיים שקלים חיכה אצל הזוג, והיה צריך להגיע אלינו, כי ככה הקב"ה רשם לנו בתוכנית הפרנסה החודש. אני סירבתי ולא לקחתי, אז זה הגיע באמצעות אשתי. העשיר הבטיח לי לתת לצדקה את הסכום שסירבתי לקבל, והוא שיתף בכך את אשתו, שמצאה עוד באותו בוקר מטרה הגונה לקיום ההתחייבות של בעלה... כך, אני הבנתי לאן הלך הכסף שסירבתי לקבל, ואשתי הבינה איך פתאום צנח עליה טיפ כזה, ויחדיו ראינו את יד ההשגחה.

(האמנתי ואדברה, הובא בגיליון 'קבלת שבת')

ביום בהיר אחד, עת היה משה רכון על מסמכיו וראשו תפוס בשרעפיו, ניצבה לפתע דמות מוכרת בפתח החדר. "זוכר אותי?" שאל הנכנס כשבת שחוק על פניו...

בדיוק עכשיו זה הזמן להתכונן, כדי שלא ישאלו אותנו בעוד חרשיים 'איפה הייתם?'

בבת אחת, צפו ועלו התמונות, בזו אחר זו, כבתסריט אימה. קשה היה למשה להיזכר בהן, בימים בהם הושפל עד שאול, ימים בהם נפשו המיוסרת לא זכתה להזדהות, כבודו מונח היה בקרן זוית ואין דורש לו... הימים הקשים מנשוא, היחס המזלזל וחוסר ההתעניינות של העומד מולו...

"את עזרתך אתה מזכיר?? איפה היית כשנזקקתי לך?? איפה היית כשכאבתי, כשכבודי הושפל ונפשי התייסרה? היכן היית כשנזקקתי לך, ועיסוקי הבל הסיטו אותך? איפה היית כשרציתי את ליבך?? לאן הלכת אז?? וכי יש בך העוז עכשיו לבוא לבקש את עזרתי??"

בין המיצרים. ימים בהם השכינה בצער, עיר האלוקים מושפלת עד שאול, ירושלים חרבה... כ"כ הרבה צער ומכאוב, אובדן רוחני וגשמי, בנים שרחקו, הר ציון ששמש... שכינה בגלות. ובתוך כל הכאב והצער - איפה אנו נמצאים? כמה אנו שותפים וכואבים? בעוד כחודשיים, בימי הדין, נתייצב בפני מלכו של עולם, נתחנן על נפשנו לבקש חיים, פרנסה, בריאות ושפע. כמה אור נקבל, איזה "חיוך" מהבורא, מלווה בבני חיי ומזוני - אילו דמותנו תיזכר אז לטובה מימי האבל... משתתפים בצער האב שהגלה את בניו, בוכיים את השכינה המבכה על בניה... או אז היטב נעמוד מאחורי מילות ההכתרה - "ה-מ-ל-ך-..."

(הובא ע"י הרב פנחס זרביב, 'למעשה', מביטאון 'אשת חבר', לתגובות ולחומר נוסף: p0583271323@gmail.com)

הוא היה כאוב, מיוסר וחסר אונים. כל כולו דואב, נטול חיות ושמחה. ודווקא שם, בתוך הכאב, במקום בו היה הכי זקוק לתמיכה, להזדהות, לאמפתיה ולהשתתפות - דוקא שם נפל בגורלו לפגוש את טל.

טל היה אח בבית החולים, סבלנות לא היתה מנת חלקו, גם לא אמפתיה והזדהות. הוא היה נתון אך ורק לעיסוק הטכני בחולה ולא שת ליבו לכאבו ולייסוריו. כשמשה היה זקוק לו, תמיד קיבל ממנו את התחושה כי הוא מפריע ומהווה נטל. מוטב היה להימנע מבקשת עזרה ולא להזדקק לטיפולו הלא מסור. טל אף פעם לא היה פנוי אליו. יחסו היה מזלזל ומביש. ולמשה, המיוסר גם כך, קשה היה לשאת זאת.

ימים חלפו, אט אט החל משה להראות סימני החלמה, עד אשר הגיע היום המיוחל בו פשט את מדי בית החולים ולבש חזרה את מדי המנהל של אחת החברות המובילות בתחום ההיטק.

תקופה עברה ואחרת באה, והנה, ביום בהיר, עת היה משה רכון על מסמכיו וראשו תפוס בשרעפיו, ניצבה לפתע דמות מוכרת בפתח החדר. היה זה טל.

"זוכר אותי?" הוא שאל כשבת שחוק על פניו.

"וכי אפשר לא לזכור?! מה מעשיך כאן?" שאל משה, מופתע. "באתי לבקש את עזרתך" הוא עונה. "אני זקוק לתרומה נכבדה מחברתכם ולמשאבים מסויימים אותם רק אתם תוכלו לתת לי. ואתה הרי זוכר איך עזרתי לך בבית החולים... ודאי תיאות, כהוקרה, להיענות לבקשתי..."

בעניינא דיומא - תשעה באב

האם חולה שמבדיל במוצאי שבת - ליל צום תשעה באב, יכול להוציא אחרים ידי חובת הבדלה? האם מלאכות שאסור לעשותן לפני הבדלה בכל מוצאי שבת - מותר לעשותן בתשעה באב אחה"צ?

הגאון רבי יהודה אריה הלוי דינר שליט"א

תשובה: ת"ב שחל במוצש"ק, לפי רוב השיטות כולם חייבים בהבדלה, ומה שמחכים עד מוצאי ת"ב הוא משום שא"א לשתות

שאלה: חולה שמבדיל על הכוס בת"ב, האם יכול להוציא את ב"ב בזה, או שמא כיון שהם אסורים בשתיית הכוס אינו יכול להוציאם?

את הכוס. והסיבה שלא נותנים הכוס לתינוק שישתה, וכעין שעושים במוצש"ק פ' חזון לדעת הרמ"א (ס' תקנ"א) - הוא משום שמא יסרח וילמד כשהוא גדול ויבדיל בת"ב (משנ"ב ס' תקנ"ט ל'). ולכן, יכול החולה להוציא בני ביתו בהבדלה, כיון שהם נחשבים לבר חיובא (שע"ת ס' תקנ"ו א' בשם ה'ברכי יוסף' וכן הורו בעל 'שבט הלוי' זצ"ל והגר"נ קרליץ זצ"ל).

שאלה: מבואר בשעה"צ בשם 'דרך חיים' (ס' רצ"ט ס"ק נ"א) שלפני הבדלה על הכוס אין לעשות מלאכות גמורות שיש בהן טורח, כגון כתיבה או אכילה. לפי"ז, האם בת"ב אחה"צ מותר

לכתוב, כגון לתקן ס"ת?

תשובה: מסתבר שהיות וגדר איסור מלאכה לפני הבדלה על הכוס, אינו משום המשך לקדושת שבת (שהרי א"כ לא היה שייך לחלק בין מלאכות גדולות למלאכות קטנות), ע"כ הגדר הוא שחז"ל אסרו לעשות מלאכה לפני מצוה, וכעין שאסרו לעשות מלאכות לפני התפילה, כמבואר במשנה פ"ק שבת לא ישב לפני הספר וכו' (עי' בחי' מרן רי"ז הלוי על מס' יומא שכתב כעין זה). ולכן, בת"ב, היות שלא חייב לעשות הבדלה עד הלילה, מסתבר שאין בזה איסור, וכאילו עדיין לא הגיע זמן ההבדלה, ויכול לעשות מלאכות אלו אחר חצות היום, כגון לכתוב וכדומה (הגר"נ קרליץ זצ"ל).

סיום מסכת בתשעת הימים

הידיד השני שראה את מצב המלך הסיח דעתו מן העצב, רקד לו ושר לו ונתן לפניו אוכל ומשקה ומצב רוח טוב וב"ה ישן ואכל ושתה ונח מעט מצעריו. כך הנמשל אצל מלך מלכי המלכים, אפשר לשבת ולבכות מולו, ואפשר לשמחו באהבת רעים וסעודות מצווה

מהרש"צ גנץ שליט"א משגיח רוחני ב'מבצר התורה' באלעד מעלה עובדות קודש וביאורים קצרים על המנהג לערוך סיומי מסכתות דווקא בתשעת הימים

חנם, ומשום שבימים אלו היה החורבן משום שנאת חנם, לכן עושים הסיום תיקון לזה (שיח שרפי קודש).

מעשה בשלמה המלך

בין המצרים, באחד מתשעת הימים שבין ראש חודש אב לתשעה באב, עשה הרה"ק רבי חנוך העניך מאלכסנדר זיע"א סעודת סיום מסכת. פתח ואמר: בימים קדמונים כשבאו הימים האלו היו הבעלי בתים בצער ועגמת נפש שנשרף בית המקדש ואין לנו בית המקדש להקריב בו קרבנות חובותינו והיו בעצבות, אבל כעת החסידים אוכלים סעודות שאומרים: ה' היה הוה ויהיה, שהיה בית המקדש ויהיה בית המקדש.

וסיפר, האיך לאחר שהשליך אשמדאי את שלמה המלך ע"ה מעל כסאו והיה בא לאיזה כפר ואמר שהוא שלמה המלך, וכששמע בעל הכפר שהוא המלך שלמה אסף את כל בני הכפר וסביבתו ויזבחו שור ומריא וכל מיני מעדנים לכבודו, ויהי כאשר הסבו לאכול קרא בעל הכפר לבני ביתו וסיפר להם על שלמה המלך וירידתו ואמר להם: ראו איך עלול הגלגל להתהפך וראו מהצער שבא על האדם הזה ויהי כשמוע שלמה המלך דברי בעל הכפר נמס לבו בקרבו מרוב צער בזכרו ימי עלייתו וכל הכבוד והגדולה שהיו לו מאז ועתה נפל מאיגרא רמה, ומרוב צער לא היה יכול לאכול אף שהכינו לפניו כל מיני מעדנים. אחר כך כשבא לעיר אחת פגע בחסיד אחד ושמח עמו כששמע שהוא שלמה המלך וניחם את נפשו שבל ידאג

בימי מנחם אב, נהגו בחצרות חסידים לערוך סיומי מסכתות דווקא בימי אבלות הללו. מעניין לציין מה שנמצא בספר "ספיר ויהלום" להגאון רבי מנחם פומרנץ שליט"א שם הביא מקור וטעם נאה לכך, והיה הרה"ק רבי יוחנן מטאלנא זיע"א ממשיך את הסיומים והסעודות שנהגו חסידים לערוך בתשעת הימים למעשה הידוע בשלמה המלך ושני ידידיו כשהלך בגלות, האחד רק ציער אותו, ישב מולו ובכה על מר גורלו של המלך וגרם למלך רק לבכות עוד יותר, ולא אכל ולא שתה ולא הועיל לו מאומה, אפילו לחטוף קצת תנומה לנוח לא היה באפשרותו בגלל האוהב שלו שישב ובכה מולו, ומה הועיל לו, כלום. מה שאין כן הידיד השני שראה את מצב המלך הסיח דעתו מן העצב, רקד לו ושר לו ונתן לפניו אוכל ומשקה ומצב רוח טוב וב"ה ישן ואכל ושתה ונח מעט מצעריו. כך הנמשל אצל מלך מלכי המלכים, אפשר לשבת ולבכות מולו, ואפשר לשמחו באהבת רעים וסעודות מצווה (תנחומיך ישעשעו נפשי', עמוד 458-242).

עוד טעם לשבח נמצא בדבריו הקדושים של ואמר הרה"ק ה'חידושי הרי"ם' זיע"א: מה שמנהג בין החסידים לעשות סיום מסכת בהט' ימים שמן ר"ח אב עד ט' באב, משום שבית המקדש נחרב משום שנאת חנם שהיה ביניהם (יומא ט:), ובמסכת שבת (ק"ח:): אמר אביי תיתי לי דכי חזינא צורבא מרבנן דשלים מסכת עבידנא יומא טבא לרבנן, חזינן דאחד מרבנן דסיים מסכת החבירים היו עושים הסעודה ושמחין זה עם זה, וזהו הפך שנאת

נפשו בדברים טובים וניחומים יותר מכל מעדני עולם. ועל זה אמר שלמה המלך ע"ה (משלי יז א) 'טוב פת חרבה ושלוה בה', והוא גם כן ענין בין המצרים (מעובד וערוך עפ"י 'חשבה לטובה' חודש אב).

כלום שהיה שלמה המלך ויהיה שלמה המלך, דאף שלפי שעה ירד מגדולתו אבל עוד ימלוך כראשונה, ושמחו יחדיו מאוד, ויבקש ממנו לסעוד עמו בסעודה קטנה שיש לו בביתו, כי גם הוא איש עני אך כמה שיש לו יאכלו יחדיו וישבעו, והחיה את

על דא ועל הא

הבחור המבוגר צעד כשכול לבושו אומר כבוד כיאה לחניך באסכולת סלבודקה, מגבעת, עניבה, חליפה, וכך הוא נכנס אל חדר הרחצה ונעל את הדלת מאחוריו

סיפור מופלא שסיפר ראש הישיבה הגאון הגדול רבי אברהם יצחק הכהן קוק שליט"א,
ששמעו מפיו של ראש הישיבה הגאול הגדול רבי נתן זוכובסקי שליט"א

נכנס לאגף של חדרי הרחצה. זה היה מאוד מוזר לראות בחור נכנס לאזור של המקלחות ככה בלבוש מכובד כזה, וסבר הגר"נ שליט"א שהבחור בוודאי שכח שם משהו ובא רק לקחת את חפציו.

אבל לא, הבחור נכנס פנימה, נועל אחריו את הדלת, והתברר שהוא אכן נכנס כדי לרחוץ את גופו, ובגלל שהוא צעד מהחדר שלו בפנימיה עד למקלחות, שנמצאות באותו הבניין, הוא התלבש כיאה וכיאות לבן ישיבה.

"באותן מקלחות היה מספר אחד שבקושי הספיק כדי לתלות עליו את הכובע, שלא לדבר על החליפה ושאר הבגדים, אבל הבחור הזה לא עשה לעצמו הנחות ולא חיפש תירוצים, הוא שמר על הכבוד הראוי לבן ישיבה כפי שחינכו אותו רבותיו.

"אומר הגר"נ זוכובסקי, הסיפור הזה היה בכניסתי לישיבה. באותו רגע שבו ראיתי את הבחור הזה, התרוממתי לעולם של ישיבת חברון. הבנתי באותו רגע את המשמעות של 'כבוד האדם' והשמירה על הלבוש ההולם. זה לא כדי לעשות רושם על אחרים, אף אחד לא ראה אותו, הוא לא חשב שמישהו יעקוב אחריו. הוא עשה את זה בשביל עצמו! כי חינכו אותו שכל בחור הוא כמו חתן הנכנס אל תחת חופתו, עליו לשמור על התנהגות מכובדת ועל לבוש מכבד בכל רגע נתון, כן כן, גם כשהוא נכנס להתרחץ."

אליעזר (לייזר) רוט

במעמד 'סדר הכנה' שהתקיים בהשתתפות של קרוב ל-3,000 בוגרי ישיבות קטנות, שיעלו בעז"ה בתחילת 'זמן אלול' לישיבות הגדולות, ובראשות מרנן גדולי ראשי הישיבות שליט"א, נשא דברים ראש הישיבה הגאון הגדול רבי אברהם יצחק הכהן קוק שליט"א בדבר חשיבות ההופעה של בן ישיבה, והצורך להקפיד על לבוש ישיבתי של כובע וחליפה בכל עת שיוצאים לרחובה של עיר.

"אני רוצה לספר כאן סיפור מופלא ששמעתי מפיו של ראש הישיבה הגאון הגדול רבי נתן זוכובסקי שליט"א, אמר הגרא"י קוק, וסיפר דברים כהווייתם.

"כשנכנס הגר"נ זוכובסקי שליט"א ללמוד בישיבת חברון, בהיותו בחור צעיר לימים, היא עבר בחדר בבניין של הפנימיה, וראה מולו מגיע אחד מהבחורים המבוגרים והחשובים שבין תלמידי הישיבה.

"הוא רואה את הבחור צועד כשלאישו מגבעת, הוא לבוש בחליפה ועל צווארו קשורה עניבה. כל לבושו אומר כבוד, כיאה וכיאות לחניך ותיק של הישיבה הממשיכה את אסכולת סלבודקה, של כבוד האדם וההשפעה שיש ללבוש על הפנימיות וכו'.

"הגר"נ זוכובסקי שליט"א עקב בעיניו אחרי הבחור שבדיוק

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

ביום מן הימים התיישב אותו רב והחל מתבונן בנפשו, על מה עשה לו ה' ככה. בתוך הדברים נזכר במעשה שאירע לפני כעשרים שנה...

מה שמילה אחת יכולה לחולל, לטוב ולמוטב

שהלה אמר את סברתו מפרי חידושיו, זלזל בדבריו ולגלג עליהם. עתה חשב לעצמו - אולי קשר יש בין מצבי למעשה זה, וקיבל על עצמו לפייסו.

באותו היום יצא הרב לתפילת מנחה, והנה לנגד עיניו עומד 'דיד' הנעורים הלז. וישאלו איש לרעהו לשלום, אח"כ שאלו הרב: האם זוכר מע"כ את דבר המעשה מאז?

ענה לו הידיד: אכן, אינני שוכח את הפגיעה הנוראה מאז, ולא עוד, אלא שאז החלטתי שאם כן - שסברותי אינם ראויות, אף כל מהותי איננה שווה ללימוד התורה, ומני אז עזבתי את הכולל, ועד היום הזה אין לי מנוח...

(אותו רב ביקש שנפרסם מעשה זה ברבים, אולי יחוס הבורא ותהיה לו כפרה פורתא ופתחון לישועה).

(באר הפרשה)

שח הגה"צ רבי אלימלך בידרמן שליט"א:

סיפר יהודי חשוב מתושבי בורו פארק שבארה"ב, בר אוריין המתייגע על תלמודו במסירות נפש ואף משמש כרב גדול בבית המדרש הסמוך לביתו.

לאחרונה מצאוהו צרות רבות ורעות, נהפך עליו הגלגל ובא עד כדי פת לחם ממש, כמו כן בת בוגרת יושבת בביתו כבר זמן רב ואינו מוצא עבודה זיווג הגון, ועל הכל, נתדרדר אחד מבניו מדרך הישר ובקושי הצילוהו אנשי חסד להעמידו על דרך טוב כדרך בני ישראל הכשרים.

ביום מן הימים התיישב הרב הנ"ל והחל מתבונן בנפשו על מה עשה לו ה' ככה. בתוך הדברים נזכר במעשה שאירע לפני כעשרים שנה - שלמד אברך פלוני עמו בכולל, ופעם אחת בעת

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל? שלח מייל ל- dirshu@dirshu.co.il

יהלומים מגדולי ישראל

מרן זצ"ל היה בחולשה גדולה, והיה נראה כי כלל אינו שומע את דברי הפרופסור. אולם כשיצא הלה וביקש להיפרד, הראה לו מרן זצ"ל פנים זועמות. הנכד התפלא: "הרופא רוצה לומר שלום לסבא?"

מהחדר וביקש להיפרד מראש הישיבה, הראה לו מרן זצ"ל פנים זועמות.

הנכד והמשמש המסור, הרב דוד שפירא התפלא ואמר לסבו: "הרופא רוצה ללכת, והוא מעוניין לומר שלום לסבא". השיב לו מרן בלחש, באופן שלא יישמע לאחרים: "אבל לפני כמה דקות דיברתם פה לשון הרע!..."

ראש הישיבה, מרן הגאון רבי מיכל יהודה ליפקוביץ זצ"ל, מסר פעם שיחה על שמירת הפה, ובתוך הדברים סיפר את הסיפור הבא:

בילדותו, בעיר מגוריו וואלוז'ין, הוא נצרך פעם לתקן את

סיפר הרב הגאון רבי יצחק שרייבר שליט"א, מרבני ישיבת 'ארחות תורה':

בשנתו האחרונה של מרן ראש הישיבה הגראי"ל שטיינמן זצ"ל, הגיע פרופסור ידוע לבדוק אותו בעת שלא חש בטוב. לאחר הבדיקה, כששוחח הרופא עם אחד מבני הבית בנוגע לתוצאות הבדיקה, העיר הפרופסור ואמר בביטול - כי רופא פלוני שבדק את ראש הישיבה קודם לכן, אינו מבין כלל בעניין רפואי זה, ודחה את חוות דעתו בהחלטיות.

ראש הישיבה היה שרוי בחולשה גדולה, והיה נראה כי כלל אינו שומע את שיחת הרופא והנכד. אולם לפני שיצא הפרופסור

לסנדלר. "אני מגיע עכשיו מסנדלר פלוני, לו הבאתי את הנעליים לתיקון, אך לא זו בלבד שלא תיקן לי אותן, אלא אף גרם נזק גדול יותר משהיה בתחילה".

אך שמע הסנדלר את הדברים הללו, ודחה בתקיפות את היד המושטת. "לא אתקן לך!" הכריז בנחרצות, "אינני לוקח עבודות ממספרי לשון הרע!..." הוא קם ממקומו ואיים עליו באמצעות פטישו, כדי להרחיקו מהסנדלריה...

(הובא בגיליון 'פרפרת' מתוך 'אוצרותיהם אמלא')

מנעליו ונכנס לסנדלר המקומי כדי שיתקן את הטעון תיקון. הסנדלר נקב במחיר העבודה, ואמר לו כי זה לא תיקון ארוך וכי יחכה בינתיים במקום עד שיסיים. בעוד הסנדלר עסוק במלאכתו, ישב רבי מיכל יהודה והביט סביב. ספרי קודש רבים היו פזורים בין המדפים והארונות שבכוח הצר, והיה ברור כי הסנדלר אינו מבטל רגע מזמנו, וכי מתי שהוא מחוסר עבודה הוא מיד פותח ספר והוגה בתורה.

בינתיים נכנס למקום יהודי נוסף כשבדו זוג נעליים לתיקון. "אשמח אם תתקן לי את אלון", אמר הלה והושיט את הנעליים

החפצים בחיים - חפץ חיים יומי

האם מותר לספר לשון הרע על ילד קטן?

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר 'חפץ חיים'

(נתיבות חיים שבילי חיים אות ד) שאסור, כיון שעל דברים כאלו מתגנה אף הקטן בעיני השומעים. ורק מעשים שילדים רגילים לעשות, עליהם אין איסור לשון הרע על קטן, אם לא יגיע לו נזק מהם. מאידך יש שכתב (שו"ת לחפץ בחיים ח"א סי' כט), שגם לספר על קטן שמידותיו מושחתות, אין זה גנאי בעצם, כיון שאין ראייה מזה שגם כשיהיה גדול יתנהג כך.

אמנם אם על ידי סיפור לשון הרע על קטן, מתגנים בכך הוריו, שיחשבו השומעים שהם אשמים בכך שאינם מחנכים אותו כראוי, כגון שאומר על הקטן שהוא 'פרא אדם ואינו מחונך' - דעת הגר"נ קרליץ (חוט שני ה'ל' שמירת הלשון עמ' שנו, וכ"כ הגר"ש הומינר זה השלחן שם) שעובר בזה על איסור לשון הרע.

בסעיף ג' (כלל ח' מהלכות לשון הרע) כותב החפץ חיים כי לפעמים שייך איסור לשון הרע אפילו על קטן, באופנים שבהם ייגרם לו על ידי כך נזק או צער. משמע מדבריו, שבמקום שאין חשש כזה, אין איסור לשון הרע.

בביאורים ומוספים מעירים (בשם הגר"ש הומינר הובא בספר זה השלחן ח"א עמ' סג, וכן בעלי באר), כי למרות שלעיל כתב הח"ח שאסור לספר בגנות אדם גם אם לא יגיע לו מכך כל נזק, ומטעם שהתורה אסרה את עצם דיבור הגנות על הזולת - מכל מקום האיסור הוא בכך שהאדם מתגנה בעיני השומעים, וממילא בקטן שאינו בן דעת, הרי אינו מתגנה על ידי מה שמספר עליו, שכיון שהקטן פטור מכל המצוות ורק אביו מחויב לחנכו. אכן, לספר על קטן שיש לו מידות מושחתות, יש שכתב

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה ראשית מדי יום אצלך בחייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... אקטואלי ומרתק
הצטרפו בחינם לאלפי מנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

הפורתח
בכל יום..

המייל היומי של 'דרשו'.

מדוע זכה רב לאריכות ימים של ארבע מאות שנה?

סוכה דף ז

שתיק רב

חכמה או בדברים שצריך להם לחיי גופו. ומוסיף הרמב"ם: אמרו על רב תלמיד רבנו הקדוש, שלא שח שיחה בטלה כל ימיו. ע"כ. וכתב בעל ה'בני יששכר' הרה"ק רבי צבי אלימלך מדינוב זי"ע בספרו דרך פקודיך (מצוה ל"ת ל"ד חלק הדיבור ג', בשם קבלנו מרבנותינו) כי סך הדיבורים של אדם קצוב מיום היוולדו כמה ידבר במשך כל ימי חייו, וכאשר יסיים לדבר את סך הדיבורים הקצוב לו אז בא זמנו להסתלק מן העולם, וזהו שנאמר בשיר השירים (ה ו) "נפשי יצאה בדברו". כלומר שהנפש של האדם יוצאת מעט מעט עם כל דיבור ודיבור שמוציא מפיו במהלך חייו עד שגומרת לצאת כולה בבוא יומו. ע"כ. לפי זה רב שלא דיבר שיחה בטילה כל ימיו זכה לחיות ארבע מאות שנה.

(נחלת שדה)

בספר כנפי יונה (ח"ג סוף סי' סב) מובא שרב הוא רבי אבא הנזכר בזוהר הקדוש וחי ארבע מאות שנה וזכה לאריכות ימים. וכתב הרמ"ע מפאנו בסוף ספר יונת אלים, שמה שמצינו בכמה מקומות בש"ס (כגון סוכה ז. בבא מציעא צז.). "שתיק רב", משום שהיתה לו תשובה על פי הסוד, שהרי היה מתלמידי רבי שמעון בר יוחאי ונמנע מלגלותה.

ובספר שבת של מי (שבת פא.) מביא רמז לזה ש"רב" ראשי תיבות: ר' ב' פעמים, היינו ד' מאות. וכתב החיד"א בספרו פתח עינים (ברכות טז): שרב לאחר תפלתו התפלל "יהי רצון שתיתן לנו חיים ארוכים וכו'", והועיל לו שזכה לאריכות ימים.

ונראה לתת טעם נוסף, על פי מה שכתב הרמב"ם בהלכות דעות (פ"ב ה"ד): "לעולם ירבה אדם בשתיקה ולא ידבר אלא או בדבר

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' *4992 או 077-2222-666

סוכה שיש מעליה ענפי עץ דלילים - האם הם פוסלים את הסכך?

בסכך שאין מעליו ענפים, ולכן, אם סכך זה בפני עצמו 'צילתו' מרובה מחמתו', הסוכה כשרה; ואם לא - הסוכה פסולה. ולהלכה, יש להחמיר כדעה השנייה, אך בשעת הדחק, שאין אפשרות לתקן את הסכך, ולא לשבת בסוכה אחרת - ניתן להקל כדעה הראשונה. [שו"ע תרכו, א, משנ"ב ו' ויא, וביה"ל ד"ה ויש]

כפי שלמדנו, סוכה שענפי עץ סמוך מסוככים עליה, אם צילם של ענפי העץ 'מרובה מחמתם', הסוכה פסולה. אולם, אם ענפי העץ דלילים, ו'חמתם מרובה' מצילם - הדין כך: יש אומרים, שאם כל הסכך הכשר - כלומר, כולל הסכך שיש מעליו ענפים מהעץ - 'צילתו מרובה מחמתו', הסוכה כשרה. ויש אומרים, שהסכך שיש מעליו ענפים, נחשב כסכך פסול, וממילא, כשרות הסוכה תלויה

מי שבנה סוכה מתחת גגון נפתח ולאחר מכן פתח את הגגון - האם הסוכה כשרה?

הסכך ולהניחו מחדש, שהרי סכך שהוכשר לאחר הנחתו פסול. דין זה, הוא רק כאשר הפסול הוא בסוכה עצמה, אולם המסכך את הסוכה כהלכתה, אלא שהיא בנויה תחת גג או עץ, באופן שהם פוסלים אותה, ולאחר מכן הסיר את הגג, או כרת את העץ - הסוכה כשרה. וראה תקציר למחר.

[שו"ע תרכו, ב, משנ"ב יג ורטו]

מהכתוב "וחג הסוכות תעשה לך", דרשו חז"ל: "תעשה - ולא מן העשוי", כלומר, בשעת העשייה - הנחת הסכך - תהיה הסוכה כשרה, ולא שתוכשר לאחר גמר עשייתה. ולכן, למשל, אם תלה את הסכך באוויר בדרך כלשהי, ולאחר מכן הקים את הדפנות, הסוכה פסולה. וכמו כן, המסכך את סוכתו בענפים בעודם מחוברים לעץ, ולאחר מכן הפרידם מהעץ, עליו להגביה את כל

סכך שהונח על הסוכה כשהוא פסול ואחר כך הוכשר - האם צריך להגביהו טפח ולהניחו בחזרה?

הפוסקים אם די בהגבהה כלשהי, או שנדרשת הגבהה לגובה 'טפח' (8-10 ס"מ, לשיטות השונות); ויש שפירש, שאם מניח את הסכך בחזרה באותו מקום שבו היה, צריך להגביהו טפח, ואם מניחו במקום אחר, די בהגבהה כלשהי. ולכל הדעות, אין צורך להגביה את כל הסכך יחד, ודי אם מגביהו חלק חלק.

[שו"ע תרכו, ב; ביאורים ומוספים דרשו, 14]

כאמור, המסכך את סוכתו בענפים המחוברים לעץ, ולאחר מכן הפרידם מהעץ, עליו להגביה את הסכך ולהניחו מחדש. ונחלקו הפוסקים בנוגע לאופן ההגבהה, נחלקו הפוסקים: יש אומרים שניתן להגביה את הענפים בצידם האחד, למרות שבצידם האחר הם מונחים על גבי הסוכה, ולשוב ולהגביהם בצידם האחר, ויש אומרים שחובה להגביה את כל אורך הסכך כאחד. כמו כן, נחלקו

* במצוות ציצית, תפילין, וסוכה, כתבה התורה את טעם המצוה; וכתבו הפוסקים, שלכן, בניגוד לשאר המצוות שבהן די בכוונה לשם קיום מצוה, בשלוש מצוות אלו יש לכוון גם לטעם המצוה.
* הסכך של הסוכה צריך להיות תחת אוויר השמים, ולא תחת תקרה או סכך פסול, ולא תחת סכך אחר הגבוה עשרה טפחים מהסכך התחתון.
* סוכה שנבנתה בסמוך לעץ שענפיו מסוככים בקביעות מעל לסכך הכשר - אם הם צפופים באופן ש'צילם מרובה מחמתם', הסוכה פסולה.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

באיזה הקשר נזכרת עיר מגוריו של מרן הבית יוסף - צפת - בפעם היחידה בכל השולחן ערוך?

אחוז במחיר סחורה המשמשת כמקור הכנסה עיקרי של רבים מבני המקום.

וכמו כן, כשיש ריבוי גשמים במקום שקיים חשש לקריסת מבנים בשל כך, מתפללים, תוקעים ומתענים, שיתמעטו הגשמים. ובהקשר זה, מזכיר מרן הבית יוסף בפעם היחידה בכל ארבעה חלקי שולחן ערוך את עיר מגוריו - צפת, ומספר, שבזמנו היתה מצויה בצפת מפולת בתים בשל ריבוי הגשמים.

[שו"ע תקעו, א, ט, י ריא, ומשנ"ב כט]

כפי שלמדנו, מצוה מהתורה לזעוק אל ה' ולתקוע בחצוצרות או בשופר בכל עת צרה הבאה על הציבור, רחמנא ליצלן; ומדרבנן - מצוה גם להתענות. בימים הקודמים למדנו על צרות של מלחמה, עצירת גשמים, מגיפות ומחלות; באילו אופנים הן נחשבות כצרה לענין זה של תקיעה ותענית.

ובנוסף לצרות אלו, מתפללים, תוקעים ומתענים, גם על הופעת ארבה מסוגים שונים, ועל ירידת מחירים חדה של ארבעים

הלוח היומי

ה' באב | רבי חיים עוזר ב"ר דוד שלמה גרודז'ינסקי זצ"ל, אב"ד וילנא ובעל שו"ת אחיעזר

בעקבות הפראות הנוראות בעיר פוזנא בשנת תע"ו, תיקנו בקהילת פוזנא יום זה לצום וקריאת תהילים.

יארצייט:

של"ב: רבנו יצחק ב"ר שלמה לוריא זצ"ל, האר"י הקדוש.

תקמ"ט: רבי מאיר ב"ר שאול ברבי זצ"ל, אב"ד פרשבורג, בעל מהר"ם ברבי.

תקנ"ג: רבי חיים ב"ר צבי הירש זצ"ל, מקארסנא, תלמיד הבעש"ט.

ת"ש: רבי חיים עוזר ב"ר דוד שלמה גרודז'ינסקי זצ"ל, אב"ד וילנא ובעל שו"ת אחיעזר.

תש"ע: רבי משה ב"ר מסעוד בן טוב זצ"ל, רו"מ דור ודור.

יארצייט רבינו יצחק ב"ר שלמה לוריא אשכנזי זי"ע - האריז"ל

ציפית לישועה!?

אמר רבא בשעה שמכניסין אדם לדין אומרים לו... ציפית לישועה? (שבת לא.)
בתיבות "את צמח דוד עבדך... כי לישועתך קוינו כל היום" יכוין לצפות לישועה כדי שיוכל להשיב ליום הדין כששואלין אותו:
"ציפית לישועה?"

(האריז"ל, ל, מובא ביסוה"ע שער ה פרק ד)

בברכת "את צמח דוד... נשתדל לכוין לצפות לישועה, ולא נבוש לעתיד לבוא כשישאלו אותנו: "ציפית לישועה?".

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il